

søgt at holde nede, fandt her tilfredsstillelse. Hun blev bekendt med Madame Blavatsky, studerede, læste og arbejdede sammen med hende, blev snart en af theosofernes varmeste tilhængere og staar nu, ved Madame Blavatskys død, som sektens præstinde og leder.

Man har latterliggjort denne Mrs. Besants „omvendelse“, og man har spottet den. Men for mange har den vist ogsaa været en sorg.

For Mrs. Besants egen skyld skal man ikke sørge. Hun har selv erklæret, at hun først nu føler sig lykkelig. Hendes nye tro fylder hendes sjæl og besvarer alle de spørgsmaal, som hun tidligere forgjæves opkastede — hverken den kristne dogmetro eller den materialistiske lære kunde løse livets og dødens gaade for hende. Mrs. Besant selv er lykkelig. Men det ser ud, som om hendes omvendelse har været et tab for samfundets stedbørn.

Mrs. Besant staar ikke længer som medlem af skoleraadet. Saasnart det lader sig gjøre, vil hun standse salget af sin *Law of Population*. I navnet er hun endnu socialist, men da hun selv erkjender, at socialismen er uopløselig forbundet med befolkningsspørgsmaalet, synes det rimeligt, at hendes socialistiske interesser snart vil vige for de theosofiske.

Man kan ikke ret forstaa, hvorfor Mrs. Besant maa opgive alt aktivt arbejde i moralens og den gode sags tjeneste, fordi hun er bleven theosof. Tror man paa en personlig, direkte indgribende Gud, uden hvis villie ikke engang en spurv falder til jorden, da kan man muligens med samme ret sige, at intet barn fødes til verden, uden at Gud saa vil og har bestemt. Men hvis theosofien lærer, at menneskerne selv skaber sine fremtidige livsbetingelser, ligesom jo ogsaa vor nuværende tilstand, den være lykkelig eller ulykkelig, skulde betinges af vor tidligere livsførelse, da synes man paa en vis maade berettiget til selv at gribe ind i sine livsforhold. Mrs. Besant og hendes tilhængere indrømmer delvis rigtigheden af denne paastand. Men de lærer — saavidt man kan forstaa — at man aldeles ikke skal sætte sig mod det onde. Man skal tilintetgjøre det ved sin egen moralske kraft, ved selvovervindelse og ved et rent liv.

Men nu de mennesker, der ikke selv er herre over sine livsforhold, de, der overvindes af vanskelighederne og synden omkring sig? Vi influerer ganske vist, som Mrs. Besant siger, paa atmosfæren omkring os, men den influerer ogsaa paa os. Hvorledes kan de forsultne, forpinte, elendige kvinder, der direkte eller indirekte tvinges til stadig at sætte nye, uvelkomne børn ind i verden, skabe for disse børn den atmosfære af kjærlighed og renhed, hvori det ideale menneske maa voxe op?

En amerikansk forfatter siger, at man skal gaa paa jorden, men vende blikket mod stjernerne. Maa man nødvendigvis